МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

Журнал заснований у 1918 році

ВЧЕНІ ЗАПИСКИ

ТАВРІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

Серія: Юридичні науки

Том 34 (73) № 3 2023

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

Головний редактор:
Міловська Надія Василівна – доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри публічного та приватного права Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського

Члени редакційної колегії:
Бортняк Катерина Василівна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри публічного та приватного права Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського
Бортняк Валерій Анатолійович – кандидат юридичних наук, доцент, ректор Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського
Губарєв Сергій Володимирович – кандидат юридичних наук, завідувач кафедри публічного та приватного права Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського
Недюха Микола Петрович – доктор філософських наук, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри публічного та приватного права, Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського
Пєтков Сергій Валерійович – доктор юридичних наук, професор, доцент кафедри публічного та приватного права Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського
Тімуш Ірина Сергіївна – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри господарського, повітряного та космічного права Національного авіаційного університету
Шабалін Андрій Валерійович – кандидат юридичних наук, старший дослідник, завідувач відділу питань захисту прав інтелектуальної власності Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності Національної академії правових наук України
Шемчук Віктор Вікторович – кандидат юридичних наук, Заслужений юрист України
Сабіна Грабовська – доктор хабілітований, професор кафедри державної теорії, права і політики Жешувського університету, Жешув, Польща

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet
Вченою радою Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського
(протокол № 1 від 29.08.2023 року)

Науковий журнал «Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки»
зареєстровано Міністерством юстиції України (Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого ЗМІ серія КВ № 15713-4184Р від 28.09.2009 року)

Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б»)
у галузі юридичних наук (спеціальності: 081. Право, 293. Міжнародне право,
262. Правоохоронна діяльність) відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України
№ 6143 від 28.12.2019 р. (додаток 4)

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International
(Республіка Польща)

Сторінка журналу: www.juris.vernadskyjournals.in.ua

ISSN 2707-0581 (print)
ISSN 2707-059X (online)

© Таврійський національний університет ім. В.І. Вернадського, 2023

ЗМІСТ

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ
Гайду С.В.
НАДЗВИЧАЙНА ПРАВОТВОРЧІСТЬ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ПОЛІТИЧНОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....1
Казік Т.В.
ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ ВІЗОВОГО РЕЖИМУ ЯК ПЕРЕДУМОВИ НАБУТТЯ ЧЛЕНСТВА В ЄС НА ТЕРЕНАХ ПОСТРАДЯНСЬКОГО ПРОСТОРУ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ.....7

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО
Кметик-Подубінська Х.І.
ГЕНЕЗА ПРАВОВОГО ЗАКРІПЛЕННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ІНФОРМАЦІЇ В ЄВРОПІ.....13

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО
Бут І.О.
ДІЯЛЬНІСТЬ ГРОМАДСЬКИХ ЦЕНТРІВ ПРАВОСУДДЯ У СФЕРІ АЛЬТЕРНАТИВНОГО ВИРІШЕННЯ СПОРІВ: МІЖНАРОДНИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД.....19
Спссівцев Д.С., Демчук А.М.
«ОХОРОНА» І «ЗАХИСТ» СУБ'ЄКТИВНИХ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ: ПРОБЛЕМИ СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ.....25

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО
Добровольська В.В.
ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ЗМІШАНИХ (МУЛЬТИМОДАЛЬНИХ) МОРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ.....33
Сошников А.О., Єршова Ю.О.
ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ ТОВАРИСТВА ПРИ РОЗБУДОВІ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО БІЗНЕСУ.....38

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО
Голодник Ю.А.
ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ В МЕХАНІЗМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ, СВОБОД І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ГРОМАДЯН.....44
Кравченко О.М.
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ КОНФІДЕНЦІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ.....48
Осіпов Ю.В.
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ЗВЕРНЕННЯ ДО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ.....54
Романенко І.В.
ЗАБОРОНА В'ЇЗДУ В УКРАЇНУ В СИСТЕМІ ЗАХОДІВ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРИМУСУ.....61
Utkina M.S.
COOPERATION BETWEEN FINANCIAL INTELLIGENCE UNITS, SUPERVISORS AND «THIRD» COUNTRIES : MAIN POINTS AND CHALLENGES.....67
Шкелебей О.В.
МЕЖІ ДИСКРЕЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ У СПРАВАХ ПРО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ СУБ'ЄКТА ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ВЧИНИТИ ПЕВНІ ДІЇ.....72

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО
Южека Р.С.
ПРОПОЗИЦІЇ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ДО ІНСТИТУТІВ ЗАГАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....79

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ
Туманянц А.Р., Криворучко Д.В.
ЗЛОВЖИВАННЯ ПРАВАМИ ПОТЕРПІЛИМ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....84
Федчак І.А.
КЕРІВНІ ПРИНЦИПИ МОДЕЛІ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ОРІЄНТОВАНОЇ НА ПОТРЕБИ ГРОМАД (COMMUNITY POLICING).....92

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО
Grabchak G.V.
THE IDEA OF THE MULTILATERAL INVESTMENT COURT CREATION.....**97**
Мамедов Н.Н.
СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА
ПІД ЧАС ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....**102**
Фомічов К.С.
МІЖНАРОДНІ ПРАВОВІ СТАНДАРТИ СОЦІАЛЬНОЇ ЗАХИЩЕНОСТІ ОСІБ
З ІНВАЛІДНІСТЮ ЗАГАЛЬНОГО ТА СПЕЦІАЛЬНОГО СПРЯМУВАННЯ.....**107**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ
Губанов О.О.
ШЛЯХИ ЗАПОБІГАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ ПІД ЧАС ВИПЛАТИ ПРЕМІЙ
ВИБОРНИМ ПОСАДОВИМ ОСОБАМ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....**115**
Тильчик В.В., Шпак Н.А.
ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ КОРУПЦІЇ В СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ,
ГЕОПРОСТОРОВИХ ДАНИХ, ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН ТА ЗЕМЛЕУСТРОЮ.....**120**
Харь І.О.
СУБ'ЄКТИ КОРУПЦІЙНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРИЙНЯТТЯ ПРОПОЗИЦІЇ,
ОБІЦЯНКИ АБО ОДЕРЖАННЯ НЕПРАВОМІРНОЇ ВИГОДИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....**128**
Харитонова О.І.
ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ.....**134**
Бехруз Х.Н.
ПРИМУСОВІ СУДОВІ ЗАХОДИ МКС В УМОВАХ ОХОРОНИ СУВЕРЕННОСТІ
В КОНТЕКСТІ УКРАЇНИ.....**140**
Назимко Є.С., Семенишина-Фіголь Б.М., Пономарьова Т.І.
КОРУПЦІЯ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА, ЩО ВПЛИВАЄ НА ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ
ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ В УКРАЇНІ.....**145**
Берлач А.І.
ДИСКРЕЦІЙНІ ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ ЯК СКЛАДОВИЙ ЕЛЕМЕНТ
ЇХ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....**150**
Бородін І.Л., Христинченко Н.П.
ОЗНАКИ ТА СТРУКТУРА ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В ПАРАДИГМІ
ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....**156**
Новікова М.М., Зварич Р.В., Дручек О.В.
ВПЛИВ КОНВЕРГЕНЦІЇ АНГЛОСАКСОНСЬКОЇ ТА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ПРАВОВИХ СІМЕЙ
НА РОЗВИТОК ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....**161**
Ярова Р.В.
ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ
ДО СПЕЦІАЛЬНИХ СУБ'ЄКТІВ – ВОДІЇВ АВТОТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ.....**166**
Гупалюк А.С.
ДОПИТ, ЯК СЛІДЧА ДІЯ ДЛЯ ВСТАНОВЛЕННЯ МОТИВУ ТА МЕТИ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ.....**173**
Угровецький О.П., Петрова І.А., Давиденко Д.О.
НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПТЕНТНОСТІ СУДОВОГО ЕКСПЕРТА.....**178**
Пересоляк О.В.
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАСНУВАННЯ ТА РЕЄСТРАЦІЇ
НОВОГО БІЗНЕСУ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ.....**183**
Підберезних І.Є.
ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РЕГУЛЯТОРНИХ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОГО
АДМІНІСТРУВАННЯ ТЕЛЕБАЧЕННЯ ІТАЛІЇ ТА УКРАЇНИ.....**190**
Балобанова Д.О.
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ДІЯЛЬНОСТІ
ЗАХИСНИКА (АДВОКАТА) ЧИ ПРЕДСТАВНИКА ОСОБИ.....**195**
Бабенко А.М.
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ТА КРИМІНОЛОГІЧНІ ЗАХОДИ У РОБОТІ ПОЛІЦІЇ ІЗ ЗАПОБІГАННЯ
НЕЗАКОННОМУ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН ТА ПРЕКУРСОРІВ.....**200**
Денисова А.В.
СУТНІСТЬ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ.....**205**
Мазуренко С.В.
АКСІОЛОГІЧНИЙ ВИМІР ПОНЯТТЯ «АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»: ВИЗНАЧАЛЬНІ ЧИННИКИ.....**209**
Губарєв С.В.
СУТНІСТЬ НОТАРІАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЯК ОДНОГО ІЗ ВИДІВ ЮРИДИЧНОГО ПРОЦЕСУ.....**215**
Лесько Н.В.
ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНИХ ДЕТЕКТИВІВ В УКРАЇНІ.....**220**
Пєтков С.В.
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПОСАДОВИХ ОСІБ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ,
ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ НОТАРІАЛЬНІ ДІЇ.....**225**
Пушкар О.А.
ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО
СТАТТЕЮ 368 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....**230**

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....**236**

УДК 343
DOI https://doi.org/10.32782/TNU-2707-0581/2023.3/21

Тильчик В.В.
Київський університет інтелектуальної власності та права
Національного університету «Одеська юридична академія»

Шпак Н.А.
Державний податковий університет

ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ КОРУПЦІЇ В СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ, ГЕОПРОСТОРОВИХ ДАНИХ, ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН ТА ЗЕМЛЕУСТРОЮ

У статті здійснено аналіз поняття корупції та її особливості в сфері національної інфраструктури, геопросторових даних, земельних відносин та землеустрою. Закцентовано увагу на діяльності Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру, його посадових осіб як суб'єкта корупційних проявів (суб'єкта кримінальних корупційних правопорушень та правопорушень пов'язаних з корупцією). Наголошено, що особливою сферою розповсюдження корупції є сфера національної інфраструктури, геопросторових даних, земельних відносин та землеустрою. Розповсюдження корупційних проявів у названій сфері прямо пов'язується із діяльністю майже усіх інституцій, оскільки їх більшість виступає суб'єктами земельних (інших, перелічених вище) відносин. У наведеному контексті варто погодитися із тими вченими, котрі наголошують, що запобігання та протидія корупції в такій сфері не може бути ізольованою. Наведена діяльність має стати частиною цілеспрямованого впливу на таке негативне явище у межах комплексної національної політики доброчесності (нетерпимості до корупційних проявів). Здійснено типологізацію корупційних проявів в аналізованій сфері, а саме: за сферою, формою корупції та факторами ризику: – у діяльності Держгеокадастру України (підкуп посадових та правоохоронних органів: хабарництво і пошук корупційної ренти посадовими особами для надання земельної інформації, послуг та дозволу на розробку, висновку, затвердження документації із землеустрою та реєстрації землі; фаворитизм та кумівство при прийнятті рішень посадовими особами Держгеокадастру України; захоплення земель через механізми безоплатної приватизації землі; маніпулювання та несанкціоноване втручання до поземельних книг, земельних ділянок винесення рішень, вирішення суперечок на користь впливових осіб та інвесторів; – маніпуляція з оцінкою землі для забезпечення вищих цін та/або заниження сум виплати компенсацій, офіційних платежів; шахрайство та виготовлення фальшивої документації на землю; розкрадання державних фінансів для виконання землевпорядних робіт та доходів від землі посадовими особами та політиками; використання державних підприємств як платформи для приватної практики (інженерами-геодезистами та інженерами-землевпорядниками); зловживання під час публічних закупівель): невідповідні земельні закони та процедури; надмірна або неоприлюднена плата за земельні послуги; відсутність визнання прав на землю: нерозвинена та непрозора система реєстрації земель; відсутність сучасних та точних земельних записів; існування численних органів землеустрою; нерегулярні практики збору земельних податків; обмежена доступність послуг; відсутність ефективних механізмів оскарження та незалежного нагляду; відсутність кодексу поведінки, тощо.

Ключові слова: *корупція, корупційні ризики, суб'єкт корупційного правопорушення, суб'єкт правопорушень пов'язаних з корупцією, склад правопорушення, кримінальна відповідальність за корупційні кримінальні правопорушення, адміністративна відповідальність за правопорушення пов'язані з корупцією, запобігання корупції, національна інфраструктура, геопросторові дані, земельні відносити, землеустрій.*

Актуальність та своєчасність вибору предмету дослідження. В сучасних умовах орієнтації України на цінності європейського співтовариства протидію корупції визнано одним із основних напрямів діяльності уповноважених органів та умовою набуття членства Європейського

Союзу. Таким чином, можна констатувати, що корупція загрожує національній безпеці та сталому розвитку, а також послаблює довіру громадськості до вітчизняних та міжнародних інституцій. Означена загроза лише посилюється, а її мінімізація ускладняється тим фактом, що її негативний вплив не завжди усвідомлюється.

Особливою сферою розповсюдження корупції є сфера національної інфраструктури, геопросторових даних, земельних відносин та землеустрою. Розповсюдження корупційних проявів у названій сфері прямо пов'язується із діяльністю майже усіх інституцій, оскільки їх більшість виступає суб'єктами земельних (інших, перелічених вище) відносин. У наведеному контексті варто погодитися із тими вченими, котрі наголошують, що запобігання та протидія корупції в такій сфері не може бути ізольованою. Наведена діяльність має стати частиною цілеспрямованого впливу на таке негативне явище у межах комплексної національної політики доброчесності (нетерпимості до корупційних проявів).

Відтак, особливості корупції в сфері національної інфраструктури, геопросторових даних, земельних відносин та землеустрою потребує грунтовного дослідження, що й визначає актуальність обраного предмету дослідження.

Огляд досліджень та публікацій. Ґрунтом для проведення дослідження стали висновки, пропозиції та рекомендації вітчизняних та зарубіжних вчених. Серед них В.Д. Гвоздецький, Т.О. Коломоєць, О.В. Тильчик, В.М. Трепак, Р.М. Тучак, D. Kaufmann, C. Pedro, A. Graycar, J.S. Hellman, G. Jones, M. Schankerman, P. Van der Molen, A. Tuladhar, та інші.

Виклад основного матеріалу. Термін корупція походить від латинських слів «corruptus» та «corrumpere» у перекладі з англійської мови – «пошкодження», «знищення» чи «псування», що означають трансформаційний процес, який призводить до руйнування [1]. Оксфордський довідник визначає корупцію у загальному значенні як отримання приватної вигоди від публічної посади шляхом підкупу, вимагання та розкрадання публічних коштів [2]. У термінологічному словнику виданого Координатором проєктів ОБСЄ в Україні [3], автори розуміють під «корупцією – використання державної посади для отримання особистої вигоди та зазначають, що визначення, в цілому, зображає різні незаконні вчинки й дії, зокрема, привласнення чужої власності (при якій кошти або майно, що належать державі, використовуються державними посадовими особами для отримання особистої вигоди) і зловживання службовим становищем (при якому корумпований чиновник має особистий інтерес в рішеннях, прийнятих ним як публічною посадовою особою)». Це визначення також включає хабарництво як зі «сторони, що вимагає хабар», коли посадова особа бере хабар (іноді називається «пасивним» хабарництвом), так й від «сторони, що дає хабар», коли фізична або юридична особа пропонує хабар (іноді називається «активним» хабарництвом). Різноманіття словникових визначень поняття «корупції» не розкривають в повній мірі суті цього негативного явища. А тому, вважаємо доцільним звернення до законодавчої ретроспективи наведеного поняття.

Так, з набуттям незалежності Україною Законом України «Про боротьбу з корупцією» закріплено термін корупція під яким законодавець пропонував розуміти діяльність осіб, уповноважених на виконання функцій держави, спрямовану на протиправне використання наданих їм повноважень для одержання матеріальних благ, послуг, пільг або переваг [4].

Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції» [5] законодавець визначав корупцію як «використання особою, зазначеною в частині першій статті 4 цього Закону, наданих їй службових повноважень та пов'язаних із цим можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній в частині першій статті 4 цього Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень та пов'язаних із цим можливостей».

У редакції Закону України «Про запобігання корупції» [6] корупція визначається як «використання особою, зазначеною у частині першій статті 3 цього Закону, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 цього Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей».

В окремих зарубіжних країнах поняття «корупція» тлумачиться для потреб та з урахуванням особливості протидії. Наприклад: Transparency International корупція – це неправильне використання довіреної влади для особистої вигоди [7]. Світовий Банк визначає корупцію як зловживання публічною посадою для особистої вигоди [8]. Визначення корупції, яке застосовується у Рекомендаціях ФАТФ не обмежується операціями за участю політичних діячів, а поширюється також на чиновників (включаючи членів їхніх сімей і близьких осіб), ділові відносини і компанії, чиї корупційні операції можуть опинитись в сфері компетенції підзвітних організацій [9]. В антикорупційних міжнародних договорах (Конвенції ООН проти корупції [10] і Конвенції Ради Європи про кримінальну відповідальність за корупцію [11]) корупція являє собою хабарництво чи будь-яку іншу поведінку осіб, яким доручено виконання певних обов'язків у державному чи приватному секторі, що призводить до порушення обов'язків, покладених на них за статусом публічної посадової особи, приватного співробітника, незалежного агента, і має на меті одержання будь-яких незаконних вигод для себе та інших.

Вчені Хеллман, Джонс, Кауфманн і Шианкерман досліджуючи захоплення держави, як симптом основних інституційних слабкостей, вважають, що корупцію потрібно розглядати в більш широких рамках управління. На думку авторів корупція процвітає там, де держава не в змозі панувати над своєю бюрократією, захищати власність та договірні права або забезпечити інституції, що підтримують верховенство права. Крім того, невдачі в управлінні на національному рівні не можуть бути відокремлені від взаємозв'язку між корпоративним та державним секторами, зокрема, від раніше недооціненого впливу, який фірми можуть чинити на державу. За певних умов корпоративні стратегії можуть посилити неналежне управління на національному рівні [12]. Хеллман і Кауфманн виділили дві широкі категорії корупції – адміністративна корупція та захоплення держави. Вчені визначили адміністративну корупцію як спроби приватних осіб та фірм змінити імплементацію законів, політики та нормативних актів на свою користь шляхом надання незаконної приватної вигоди публічним посадовим особам. Хоча деякі автори зазвичай називають цю форму корупції «дрібною корупцією», науковці вважають, що така корупція є чим завгодно, крім «дрібної» [13].

Корупція ж в публічному управлінні та публічних службах є загальною рисою земельного сектору. Вона приймає форму у вигляді невеликих хабарів, які потрібно платити за реєстрацію майна, зміну чи підробку прав власності, отримання інформації про землю, обробку кадастрових зйомок та формування вигідних планів землекористування [14]. Такому підкупу сприяють складні процеси та обмежена інформація про доступні послуги та відповідні збори; неповний та незрозумілий доступ до інформації для громадськості про адміністративні процедури; складні процеси реєстрації, надання відомостей з Державного земельного кадастру та Державного реєстру прав про майнові права та їхні обмеження.

У загальному під корупцією варто розуміти зловживання довіреною владою з метою отримання приватної вигоди, а корупційні практики в контексті землеустрою названі «земельною корупцією».

Для протидії корупції в контексті Порядку денного сталого розвитку на 2030 рік було опубліковано Сеульську декларацію – разом до 2030 року [15]. Основною ідеєю висунуто «за майбутнє, засноване на довірі, правді та прозорості, що підкреслює важливість глобального руху у відновленні та посиленні глобальних норм у боротьбі з корупцією». Одним із ключових напрямків боротьби із земельною корупцією є створення відкритих та прозорих систем управління земельними ресурсами. Забезпечення відкритого доступу до даних адміністрування земель та їхня загальнодоступність є ключовим інструментом протидії земельній корупції в системах землеустрою, управління земельними ресурсами та розподілу земель.

Відсутність прозорості даних про право власності на землю у всьому світі, що характеризується нерівномірністю та часто помилки обліку та неадекватними процесами управління даними суттєво підриває зусилля у боротьбі із земельною корупцією та забезпеченням безпеки землекористування для всіх. Дані про право власності на землю стабільно займають найнижчі рейтинги як за Глобальним індексом відкритих даних [16], так і за Глобальним барометром даних [17], а також як дані, найменш вірогідні для відкриття.

Світове співтовариство з питань управління земельними ресурсами наполегливо працює, пілотуючи ініціативи, використовуючи відкритих даних для протидії земельній корупції у всьому світі. Використовуючи інновації та цифрові технології, ці ініціативи розробляють нові земельні інформаційні системи, що підвищують прозорість та сприяють підзвітності на всіх рівнях. Проте, незважаючи на зростаючий консенсус щодо вико-

ристання відкритих даних та інформаційних систем як інструментів боротьби з корупцією, ступінь їх впливу на земельну корупцію залишається незрозумілою. Земельна корупція визначається як зловживання довіреною владою для отримання приватної вигоди під час виконання функцій земельною адміністрацією та землеустрою [18].

Земельна корупція впливає на національну економіку та перешкоджає досягненню багатьох цілей сталого розвитку. Transparency International визнає чіткий зв'язок між питаннями управління земельними ресурсами, та корупцією та надає політикам, практикам та зацікавленим сторонам, які беруть участь в управлінні землею, чіткі рекомендації, які дозволять протидіяти корупції та нерівності щодо земельних питань як конкретні кроки до досягнення означених цілей. Результати опитування у 2009 році свідчать про те, що державні органи, які здійснюють нагляд за земельним сектором, є одними з державних структур в яких найбільше випадків підкупу на рівні надання послуг. Лише поліція та судова влада мають вищий рівень хабарництва. Серед 69 країн, опитаних у ході дослідження, більше одного з кожних 10 людей, які звернулись до земельної служби, повідомили про сплату хабара. Цей показник перевищує зареєстровані рівні хабарництва у школах, медичних закладах, податкових органах та комунальних службах. Як і в інших секторах, результати вказують, що групи з низьким рівнем доходу часто страждають більше [19]. Результати цього ж опитування вказують, що хоча 34% людей у всьому світі вважають корупцію в земельній сфері є дуже серйозною проблемою, результати різняться за регіонами. Хоча кожен другий респондент у країнах з високим рівнем доходу зауважив, що корупція у сфері управління земельними ресурсами є серйозною проблемою, майже чотири з кожних п'яти людей у країнах з низьким рівнем доходу поділяють ту ж стурбованість [20].

В Україні одним із проявів корупції в сфері земельних відносин варто визнати конфлікт інтересів. Останній протиправний прояв є однією із найбільших проблем на державній службі. Не є виключенням й сфера діяльності Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру (далі – Держгеокадастр).

Конфлікт інтересів виникає у разі:

– порушення особою обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (ст. 172^4 КУпАП);

– порушення особою встановлених обмежень щодо отримання подарунків (ст. 172^5 КУпАП);

– порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (ст. 172^7 КУПАП);

– незаконного використання інформації, що стала відома особі у зв'язку із виконанням службових повноважень (ст. 172^8 КУпАП).

Насамперед, конфлікт інтересів може виникнути у земельній сфері, коли у службових осіб наявні дискреційні повноваження:

– проведення публічних закупівель товарів, здійснення робіт та надання послуг;

– здійснення державного нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі в частині дотримання земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій і форм власності, родючості ґрунтів;

– підготовка і прийняття рішень про розподіл бюджетних коштів, квот, відведення земельних ділянок тощо;

– продаж земельних ділянок державної власності;

– укладення договорів оренди земельних ділянок, що перебувають у державній власності;

– прийняття рішень що впливають на визначення суми податків і зборів, а також пені і штрафів;

– сертифікація землевпорядних та геодезичних видів діяльності;

– проведення державної експертизи і видача висновків щодо погодження землевпорядної документації тощо.

Конфлікт інтересів може виникнути у зв'язку із порушенням встановлених заборон, а саме: отримання подарунків, працевлаштування після звільнення з публічної служби, використання службової інформації тощо.

Відповідно до пункту 1 Положення [21] Держгеокадастр України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства і який реалізує державну політику у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності, земельних відносин, землеустрою, у сфері Державного земельного кадастру, державного нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі в частині дотримання земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій і форм власності, родючості ґрунтів.

Корупція в Держгеокадастрі України визначається як зловживання посадовими особами довіреною владою для отримання приватної вигоди під час виконання функцій у сфері топографо-

геодезичної і картографічної діяльності, земельних відносин, землеустрою, Державного земельного кадастру, державного нагляду (контролю) в агропромисловому комплексі в частині дотримання земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій і форм власності, родючості ґрунтів.

Слабке управління земельними ресурсами має тенденцію до процвітання через складні, непослідовні та застарілі закони, відсутність мотивації у посадових осіб Держгеокадастру України, невідповідність підготовки кадрів та оплати праці, непрозорі процеси прийняття рішень без залучення громадянського суспільства. Залишені без розгляду, пов'язані із земельними питаннями скарги можуть перерости у насильство та конфлікти. Водночас, впровадження земельної реформи є одним із найскладніших сфер боротьби з корупцією в країні чи організації програм. Проблема корупції у цьому секторі добре ілюструє політичні виклики, пов'язані із змінами, що мають глибоке коріння соціальних структур, а також технічний потенціал, необхідний для проведення реформ.

Типологія корупції в земельному секторі складена на основі розробленої FAO та TI [22] у розрізі: за сферою, формою корупції та факторами ризику:

– у діяльності Держгеокадастру України (підкуп посадових та правоохоронних органів: хабарництво і пошук корупційної ренти посадовими особами для надання земельної інформації, послуг та дозволу на розробку, висновку, затвердження документації із землеустрою та реєстрації землі; фаворитизм та кумівство при прийнятті рішень посадовими особами Держгеокадастру України; захоплення земель через механізми безоплатної приватизації землі; маніпулювання та несанкціоноване втручання до поземельних книг, земельних ділянок винесення рішень, вирішення суперечок на користь впливових осіб та інвесторів;

– маніпуляція з оцінкою землі для забезпечення вищих цін та/або заниження сум виплати компенсацій, офіційних платежів; шахрайство та виготовлення фальшивої документації на землю; розкрадання державних фінансів для виконання землевпорядних робіт та доходів від землі посадовими особами та політиками; використання державних підприємств як платформи для приватної практики (інженерами-геодезистами та інженерами-землевпорядниками); зловживання під час публічних закупівель): невідповідні земельні закони та процедури; надмірна або неоприлюднена плата за земельні послуги; відсутність визнання прав на землю: нерозвинена та непрозора система реєстрації земель; відсутність сучасних та точних земельних записів; існування численних органів землеустрою; нерегулярні практики збору земельних податків; обмежена доступність послуг; відсутність ефективних механізмів оскарження та незалежного нагляду; відсутність кодексу поведінки;

– землеволодіння (зловживання владою керівниками; зміна права власності та одержання доходів начальниками та впливовими особами; інтереси національних інституцій та ділових кіл переважають над місцевими правами на землю): відсутність юридичного визнання та розмежування земель; обмін традиційними практиками платежів та непрозорі системи, відсутність зовнішнього контролю та чіткої процедури розподілу землі; монетизація та спекуляція з продажу землі;

– у сфері управління державними землями (підкуп посадових осіб для отримання земельної ділянки загального користування за частку від ринкової вартості; маніпуляція примусовими процесами придбання та компенсації за землю посадовими особами та інвесторами; незрозумілі інституційні обов'язки механізми прийняття рішень; нерегулярне перетворення державними чиновниками статусу майна та класифікації земель): відсутність інвентаризації, розмежування та управління державними землями; нерівномірність цін на право розпорядження та придбання землі; відсутність чітких норм щодо оренди землі; відсутність ефективного оскарження та незалежного нагляду;

– планування землекористування, конверсія та інвестиції (захоплення прибутку і переваг, отриманих від переоформлення земель та перепланування земель посадовими особами та інвесторами, орендної плати та зловживання дискреційними повноваженнями пропонувати нерухомість та земельні ділянки, що збільшують вартість її/його особистого майна; придбання землі шляхом державного захоплення та/або інвесторами та забудовниками, які отримали «інсайдерську» інформацію від посадових осіб; підкуп інвесторами та/або забудовниками публічних службовців): відсутність прозорості процесів землеустрою та процедур виділення земель; непрозорі, повільні та бюрократичні процеси видачі будівельних проєктів; незрозуміле землекористування та майнові права; відсутність ефективного оскарження, механізму незалежного нагляду;

– екологічні платежі (захоплення коштів розробниками, інвесторами та публічними службовцями;

– придбання земельних ділянок, придатних для оплати, розробниками, інвесторами та публічними службовцями): відсутність юридичного визнання прав власності на землю; відсутність визнання заповідних територій та земель зарезервованих для охорони навколишнього середовища; непрозора, повільна та бюрократична платіжна система.

Окремо варто наголосити, що земельний сектор вразливий для зловживань та корупції, прозорість є критично важливою для забезпечення справедливого та підзвітного використання та розподілу земель, а також захисту прав власності.

Наслідки відсутності прозорості призводять до проблем вилучення вартості землі як активу, недостатнього усвідомлення земельної політики та правових рамок, які можуть підірвати безпеку землекористування, що потенційно може призвести до неправильного розподілу прав на землю. Непрозорий характер систем землеустрою та механізмів прийняття рішень посилює корупцію, починаючи від дрібної корупції, коли громадяни намагаються здійснювати операції із землею, закінчуючи великою політичною корупцією в управлінні землею, наприклад, незаконним продажом чи орендою державної землі публічними службовцями – практика стає більш очевидною з огляду на сучасний феномен «захоплення землі». Нарешті, без інформації про статус та передачу земель, що перебувають у державній власності, посередники та громади не мають можливості виступати за захист прав на землю чи боротися за невизнані офіційні права.

Незважаючи на явну необхідність прозорості управління земельними ресурсами, дані, необхідні для виявлення ланцюгів зав'язків, залишаються закритими. Потенціал відкритих даних, які масово надаються у вільний доступ, будь-кому для доступу, використання та спільного використання та заповнення цих прогалин, надзвичайно невивчений. Наприклад, публічні дані про землю, такі як кадастрові карти та інформація про право власності, доступні лише суб'єктам, які мають достатні ресурси, завдяки платним послугам. На міжнародному рівні організації, такі як Світовий банк, які в минулому пильно зберігали свої дані щодо управління земельними ресурсами, перейшли на повністю відкриті дані в рамках Оцінки управління земельними ресурсами [23], проте багато організацій досі вагаються щодо переходу до моделі відкритих даних.

Щодо того, які дані про землю повинні бути доступними та наскільки «відкритими» залишаються неоднозначними. Отже, відкриття даних необхідно забезпечити таким чином, щоб врахувати проблемні аспекти, визначити рівні умови використання, щоб усі – окремі особи, громади, Уряд та приватний сектор – могли отримати користь від земельної інформації.

Принципи відкритих даних: відкриті за замовчуванням; своєчасно та в повному обсязі оновлюватись; доступні та зручні для використання; придатні для порівняння та інтероперабельні; спрямовані на вдосконалення управління та залучення громадян; використання для інклюзивного розвитку та інновацій.

Нова Європейська рамка інтероперабельності (далі – EIF) [24] спрямована на сприяння безперебійному обслуговуванню та потокам даних для європейських державних адміністрацій, а також на об'єднання зусиль з оцифрування державного сектору та координації на європейському та національному рівнях з метою уникнення цифрової фрагментації послуг та даних, щоби допомогти єдиному цифровому ринку ЄС працювати безперебійно забезпечуючи більш ефективні транскордонні зв'язки між громадами та між державними службами та органами влади.

Метою EIF є: мотивувати європейські державні адміністрації розробляти та надавати безперешкодні європейські державні послуги іншим державним адміністраціям, громадянам та підприємствам, які, наскільки це можливо, цифрові за замовчуванням (тобто надання послуг та даних, бажано через цифрові канали), транскордонне за замовчуванням (тобто доступні для всіх громадян в ЄС) і відкриті за замовчуванням (тобто надання можливості повторного використання, участі / доступу та прозорості); надавати вказівки державним адміністраціям щодо розробки та оновлення національних систем взаємодії (NIF) або національної політики політики та стратегій та керівні принципи, що сприяють сумісності; сприяти встановленню єдиного цифрового ринку, транскордонної та міжгалузевої взаємодії для надання послуг Європейською державною службою.

Висновки. Для розв'язання проблеми стосовно відкриття даних необхідно об'єднати зусилля всіх зацікавлених сторін для забезпечення ефективного управління земельними ресурсами, включаючи розуміння зав'язків між прозорістю та глобальними проблемами, такими як подолання бідності, посилення гарантій захисту майнових прав для вразливих верств населення, підвищення продовольчої безпеки та протидії корупції.

Список літератури:

1. Latin dictionary. Latin definition for: corrumpo, corrumpere, corrupi, corruptus. URL: http://www.latin-dictionary.net/definition/14433/corrumpo-corrumpere-corrupi-corruptus

2. Oxford Reference. Overview corruption. URL: https://www.oxfordreference.com/view/10.1093/oi/authority.20110803095640745

3. Чубенко А.Г., Лошицький М.В., Павлов Д.М., Бичкова С.С., Юнін О.С. Термінологічний словник з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та корупції. Київ : Ваіте, 2018. 826 с.

4. Про боротьбу з корупцією. Закон України від 05.10.1995 року за № 356/95-ВР (втрата чинності від 01.01.2011 року, підстава – 1506 – VI). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/356/95-вр#Text.

5. Про засади запобігання і протидії корупції. Закон України від 07.04.2011 року за № 3206-VI (втрата чинності від 01.09.2016 року). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3206-17#Text.

6. Про запобігання корупції. Закон України від 14.10.2014 року за № 1700-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text.

7. What is corruption? Transparency International. URL: https://www.transparency.org/en/what-is-corruption.

8. Anti Corruption Initiatives. World Bank. URL: http://documents1.worldbank.org/curated/en/365421591933442799/pdf/Anticorruption-Initiatives-Reaffirming-Commitment-to-a-Development-Priority.pdf

9. FATF Report: Specific Risk Factors in Laundering the Proceeds of Corruption – Assistance to reporting institutions (June 2012) URL: http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/ reports/Specific%20Risk%20 Factors%20in%20the%20Laundering%20of%20Proceeds%20of%20 Corruption.pdf.

10. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції за № 995_c16 від 31 жовтня 2003 року (ратифікована згідно із Законом України «Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції» від 18 жовтня 2006 року за № 251-V). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16#Text

11. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією № ETS173 від 27 січня 1999 року (ратифікована згідно із Законом України «Про ратифікацію Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією» від 18 жовтня 2006 р. № 252-V). URL: https://data.rada.gov.ua/laws/show/994_101#Text

12. Joel S. Hellman, Geraint Jones, Daniel Kaufmann, Mark Schankerman. Measuring Governance, Corruption, and State Capture. How Firms and Bureaucrats Shape the Business Environment inTransition Economies. Bank World Bank Institute Governance, Regulation, and Finance and European Bank for IReconstructionand Development Chief Economist's Office The World, April 2000. Policy Research Working Paper 2312. URL: https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/18832/multi_page.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

13. Joel Hellman and Daniel Kaufmann. State Capture in Transition. Submission to the Judicial Commission of Inquiry into Allegations of State Capture, Corruption and Fraud in the Public Sector including Organs of State. URL: https://resourcegovernance.org/sites/default/files/documents/state-capture-in-transition.pdf.

14. Paul Van der Molen and Arbind Tuladhar, Corruption and land administration, International Federation of Surveyors (FIG) article of the month (Copenhagen, Denmark: FIG, 2007).

15. 19th IACC: Designing 2030: Truth, Trust & Transparency, VIRTUAL EDITION,30 November – 5 December, 2020. URL: https://iaccseries.org.

16. Global Open Data Index.Land Ownership. URL: https://index.okfn.org/dataset/land/.

17. Global data barometer. URL: https://opendatabarometer.org/leadersedition/report/#opendata.

18. Land corruption. Transparency International. URL: https://www.transparency.org/en/our-priorities/land-corruption.

19. Findings from TI's Global Corruption Barometer have consistently shown that the poor pay more when it comes to petty bribery. URL: www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/gcb.

20. Transparency International, Global Corruption Barometer 2009. Berlin, Germany: TI, 2009. URL: https://www.transparency.org/en/gcb/global/global-corruption-barometer-2009

21. Про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру. Положення затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 року за № 15. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-2015-п#n12.

22. Corruption in the Land Sector. TI Working Paper № 04/2011. URL: http://www.fao.org/3/am943e/am943e00.pdf; Curbing Corruption: Land sector review. (2018). URL: https://curbingcorruption.com/wp-content/uploads/2018/10/181007-Land-sector-review-Download-7-10-2018.pdf.

23. Land Governance Assessment Framework. Official site of World Bank. URL: https://www.worldbank.org/en/programs/land-governance-assessment-framework#5.

24. European Interoperability Framework – Implementation Strategy. Communication (COM(2017)134). URL: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2c2f2554-0faf-11e7-8a35-01aa75ed71a1.0017.02/DOC_1&format=PDF; New European Interoperability Framework. URL: https://ec.europa.eu/isa2/sites/isa/files/eif_brochure_final.pdf.

Tylchyk V.V., Shpak N.A. CONCEPT AND FEATURES OF CORRUPTION IN THE NATIONAL INFRASTRUCTURE, GEOSPATIAL DATA, LAND RELATIONS AND LAND MANAGEMENT

The article analyzes the concept of corruption and its features in the field of national infrastructure, geospatial data, land relations and land management. Attention is focused on the activities of the State Service of Ukraine for geodesy, cartography and cadastre, its officials as subjects of corruption (subjects of criminal corruption offenses and offenses related to corruption). It was emphasized that a special sphere of the spread of corruption is the sphere of national infrastructure, geospatial data, land relations and land management. The spread of corruption in the mentioned sphere is directly related to the activities of almost all institutions, since most of them are subjects of land (other, listed above) relations. In this context, it is worth agreeing with those scientists who emphasize that the prevention and counteraction of corruption in such a field cannot be isolated. This activity should become part of a targeted impact on such a negative phenomenon within the framework of a comprehensive national policy of integrity (intolerance to corruption manifestations). The typology of corruption manifestations in the analyzed sphere was carried out, namely: by sphere, form of corruption and risk factors: – in the activity of the State Geocadastre of Ukraine (bribery of officials and law enforcement bodies: bribery and corruption rent-seeking by officials for providing land information, services and permission for development, conclusion, approval of documentation on land management and land registration; favoritism and nepotism in decision-making by officials of the State Geocadastre of Ukraine; seizure of land through mechanisms of free land privatization; manipulation and unauthorized interference with land registers, land plots, decision-making, resolution of disputes in favor of influential persons and investors - manipulation of land valuation to ensure higher prices and/or underestimation of compensation payments, official payments, fraud and production of false documentation for land, embezzlement of public finances for land management works and income from land by officials and politicians; use of state-owned enterprises as a platform for private practice (by surveying engineers and land management engineers); abuses during public procurement): inappropriate land laws and procedures; excessive or undisclosed fees for land services; lack of recognition of land rights: underdeveloped and opaque land registration system; lack of modern and accurate land records; the existence of numerous bodies of land management; irregular land tax collection practices; limited availability of services; lack of effective appeal mechanisms and independent oversight; lack of code of conduct, etc.

Key words: *corruption, corruption risks, the subject of a corruption offense, the subject of offenses related to corruption, composition of the offense, criminal liability for corruption criminal offenses, administrative liability for offenses related to corruption, prevention of corruption, national infrastructure, geospatial data, land reference, land management.*